

№ 03 (10),
КВІТЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2011 р.

ЛЕМКІ КАРПАТ

ЧАСОПИС СРІБНОЇ ЗЕМЛІ

ХРИСТОС ВОСКРЕС, ДОРОГІ ЛЕМКИ ЗАКАРПАТТЯ!

З благословення Високо-преосвященнішого Феодора, архієпископа Мукачівського і Ужгородського 25 квітня в м.

Дітки воскресних шкіл з міста Перечина, селища Великий Березний і сіл Заричова, Дубриничів, Пастілок, Порошкова

жіночого монастиря. У широк, простих дитячих словах відчувалося відтуння справжнього Пасхального дива. Весь вшент заповнений зал РБК аплодував стоячи.

Наприкінці фестивалю владика Феодор привітав присутніх зі світлим святом Пасхи Христової, широко подякував організаторам дійства. Та особливу увагу у своєму слові приділив він виконавцям театралізованих пасхальних сцен - дітям.

Зазначимо, що духівником фестивалю є благочинний Перечинського району, митрофорний протоієрей Володимир Грицько, з благословіння якого організацією фестивалю займалося подружжя Віталій та Зоряна Чобані.

Організатори фестивалю висловили подяку за велику підтримку в проведенні фестивалю меру м. Перечин Мирославі Гуранич, спонсору фестивалю ТДВ "Перечинський лісохімічний комбінат" в особі Юрія Мальцева, директору Перечинського РБК Євгенію Судакову, всім настоятелям та педагогам воскресних шкіл.

Перечині відбувся ІV Пасхальний дитячий фестиваль, в якому взяли участь воскресні школи Перечинського та Великоберезнянського благочиння.

Місцем проведення фестивалю став Перечинський районний Будинок культури.

та Порошкова-Зерновського влаштували справжнє Пасхальне свято для всіх присутніх. З села Заричова у фестивалі брали участь дітки як воскресної школи Храму Різдва Пресвятої Богородиці, так і вихованці школи Закону Божого Свято-Марії-Магдалинівського

Писанка

*Гарна писанка у мене,
Мабуть, кращої й нема.
Подивіться, он, зелена,
Як на загорді трава.*

*А на тій травичці
Сонечко пригрілось,
Лем дуже маленьке,
Більше не вмістилось.*

*Покладу її у кошик,
Писанку маленьку,
Понесу до церкви
Таку дороженьку.*

*О свята водичко,
Дай писанці силу!
Хай хоронить нашу хату,
Мою мамку й мого тата.*

*Світить писаночка, зріє,
Тепленько нам в хаті,
Вся сім'я радіє
Скоро буде свято!*

Василь БЕРЕЗНИК

Варвари, не чіпайте зелені насадження Перечина!

Майже 1000 кущів дерев та троянд було висаджено нещодавно, напередодні світлого празника Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа у Перечині. Влада постаралася, аби наше містечко виглядало трошки привабливішим... але, на жаль, знаходяться ще такі любителі-губителі, які воліють бачити ці насадження у своєму городі. Виривають з корінням й несуть додому. Схаменіться, лиходії, бо лихо вам буде! Не чіпайте нашу красу! Люди старалися для вас...

"ЛК"

Новини Лемківщини

КИЇВ

Світлана Масленнікова - дипломант Малої Академії наук України. Лемківське село Заричово Перечинського району Закарпатської області дало міцні крила у широкий світ не одному справжньому таланту. На цей раз його прославила учениця десятого класу Ужгородської спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів. Світлана вивчає культуру рідного села, готується до поглибленого вивчення культури української Лемківщини. Уривок її першої наукової праці друкував наш часопис.

ЛЬВІВ

Як ми уже повідомляли, у Львові відбувся II міжнародний фестиваль лемківської писанки. Активну участь у фестивалі взяла делегація лемків Закарпаття. Майстер - клас на фестивалі представили писанкарі Іван Газій з Дубринич, Марія Штелиха з Сімери, Антон Бардзак із Заричова.

ВЕЛИКИЙ БЕРЕЗНИЙ

У Великоберезнянській районній раді відбулося засідання оргкомітету з проведення II-ої Закарпатської Лемківської ватри. Своїми думками щодо організації проведення фестивалю поділилися співголови оргкомітету: голова райради Василь Канюк та голова ЗОО ВУТЛ Василь Мулеса. В роботі оргкомітету взяв участь голова РДА Роман Рогач.

На засіданні організаційної ради було вирішено провести Другу Лемківську ватру у селі Кострино Великоберезнянського району 17 липня 2011 року. Більш детально про цю подію часопис повідомить у наступному номері.

ПЕРЕЧИН

Народний депутат України Сергій Мошак зустрівся з виборцями Перечинського та Великоберезнянського районів Закарпатської області. Він провів особистий прийом громадян та представників громадських організацій, колективів Ужанської та Тур'янської долин. Характерним для цього прийому було те, що жителів двох районів найбільше турбує економічна криза. Більшість "прохачів", які зустрілись з народним депутатом, просили гроші. Хто на церкву, хто на ліки, а хто на вирішення соціально - побутових проблем.

Гроші сьогодні потрібні всім. Та в кого вони є?

Депутат уважно вислухав людей, записав їхні проблеми у блокнот... люди з надією розходилися, - ачий дасть Бог та допоможе. **ЛЕМКІВСЬКЕ СЕЛО ТУРИЦЯ ПЕРЕЧИНСЬКОГО РАЙОНУ** вітало минулої неділі просвітян Закарпаття. У сільському клубі зібралося чимало людей. Завітали в Турицю й керівники району, аби вшанувати жінку-матір, згадати добрим словом тих, хто множить честь і славу маленького села.

Зібрання відкрив сільський голова Іван Бокшан. Він широко привітав односельчан та гостей. Відтак слово брали голова РДА Андрій Готько, письменники Іван Козак, Юрій Шип, просвітянин Михайло Федака та інші. Про свій творчий доробок прозвітував перед односельчанами поет Іван Козак. Активістів просвітянського руху Туриці було нагороджено почесними грамотами.

РЕЗОНАНС

Лемки Карпат читають! Стаття журналіста Юрія Мегели "У Перечині небезпечно?" викликала резонанс не тільки на теренах Перечинщини, але і далеко за її межами. На що статтю відлукнулася й одна обласна газета. Провінційний журналіст з відомчої газети потурбувався про те, аби "захистити" честь перечинського благодійника - ЛХК!

Більш детально про це читайте на третій сторінці нашого часопису.

МОЄ СЕЛО

Вас вітає перлина Ужанської долини – Дубриничі!

Дубриничі - неповторний світ лемківського краю. Розправило воно свої крила Ужанською долиною, охопили ті крила близенький Горб і Шахово, а звідти, через лавку, на Берег.

Невідомо, хто забив перший колік у селі, але добре відомо, що була це добра людина, добра, бо сказала другому гостю: "Тут ми будемо жити, тут ми прожили перший день, доброї ночі, добру нуч тобі, сусідо!" Полягали ті сусіди під величезним дубом й прокинулися ранком у Дубриничах. Це припущення. Претендує воно навіть на легенду. Як було насправді - ніхто сьогодні вже не скаже. Далекий той час.

Дубриничі нового тисячоліття! Як і в кожному селі Закарпаття, живуть тут люди надією на краще життя: садять картоплю й тингерішо, хоч не стільки як колись, але трудяться на землі, народжують й ростять діточок, очепурюють свої обійстя, ходять в гості один до одного й широкі моляться у двох храмах та капличці. Ще журяться, де заробити на хліб, як заплатити за газ, електрику й молоко... Така буденність. Ще вчать в школах й університетах, їздять по світу на заробітки, час від часу переймаються тими проблемами, що й вся Україна. Криза

торкнулася й Дубриничів. Зник колгосп, зникла могутність дубриничьких земель, значна частина їх сьогодні заросла бур'янами, зникло поголів'я великої рогатої худоби, більшість дубриничан п'є вже порошок молоко. А колись у селі було майже все необхідне для його життєдіяльності. Нижній склад лісокомбінату, бітум-база, колгоспна бригада, якій не було рівних у цілому районі, підприємство по перекачуванні нафтопродуктів, санаторій-профілакторій і навіть військова частина... Мало що з того залишилося. Та впевнений, залишився добрий трудолюбивий дубриничький дух, прагнення і стремління відродити минулу славу села. Села, що боролось й перемагало у Всеукраїнських конкурсах за право називатися кращим...

Летять роки. Мінються люди і влада. На зміну одним цінностям приходять інші, вчорашня слава призабувається, а нова повільно входить у кожен дім. Допомагають

Новий дитячий садочок чекає на своїх господарів.

Сільський голова Любова Лавер вітає нову дубриничьку сім'ю

відродити вчорашню славу як ентузіасти, так і посадові особи, яким це доручено державою. Серед таких людей хочу відзначити нинішнього голову сільської ради, вчителя-математика Любова Лавер. Саме завдяки її енергії, настирливості село потихеньку відроджується.

- У нашому підпорядкуванні й село Пастілки, - говорить Люба Іванівна. І продовжує, - сьогодні у Дубриничах

проживає 2413 чоловік, це - чимало. У приватній власності майже 589,31 гектарів землі. На жаль, земля ще не стала джерелом добробуту селянина. Мотикою мало нагдуєш, а техніка дорога, мало кому доступна. На землі працювати важко і дорого. Чи не тому сьогодні у Дубриничах тільки одне підприємство сільськогосподарського виробництва. У промисловості справи трохи кращі: маємо 28 підприємств. З них 22 приватні, а 2 акціонерні. Серед основних видів промислової продукції - це комплектуючі до меблів та склопакети. Всі інші підприємства не настільки суттєві.

Люба Лавер, сільський голова, керівник з досвідом, авторитет незаперечний. Вдруге односельчани обрали її сільським головою, довірили важливу справу - відродження колишньої слави Дубриничів. За діло голова взялась з ентузіазмом. Почала роботу з очищення вулиць, кладовища, добудови дитячого садочка на 70 ліжок, озеленення, наведення

громадського порядку. Ще у першу свою каденцію з її ініціативи та настирливості було збудовано лавку через річку Уж. Лавка стала прикрасою села й вирішила споконвічну проблему Берега. Тепер бережанам не потрібно боятися великих паводків й трястися на канатній лавиці. Серед новобудов села помітним є красень - греко-католицький храм. Вирішено проблему міжконфесійних відносин. Сподобила село сучасна автозаправка, частково відремонтовані вулиці.

Дубриничі - дуже перспективне село. Має свої корисні копалини. Колись дубриничький каолін славився у цілій Європі. Сьогодні це родовище потребує уваги більш серйозних інвесторів, які долучилися б до його розробки, а відтак до поліпшення добробуту села, району й області.

Стара слава Дубриничів відома. Та стара слава нову любить. Саме тому сьогодні виконком сільради, сільський голова, депутати, актив докладають максимум зусиль, аби лемківське село Дубриничі стало, як і колись, уряд кращих сіл не тільки Перечинщини, але й Закарпатської області. Віригься, що так воно й буде, бо живуть у Дубриничах розумні й працьовиті люди, підрастає амбіційна молодь, формується новий менталітет власника, господаря рідної землі, якому не байдужий стан справ у власному домі.

Василь МУЛЕСА

До 20-ї річниці незалежності України

ВОНИ БОРОЛИСЯ ЗА УКРАЇНУ

НЕСКОРЕНИМ ОБОРОНЦЯМ -
НЕМЕРКНУЧА ПАМ'ЯТЬ

Закарпатцям мало відомо про славного сина Карпат, одного з Армії Нескорених, нашого земляка Івана Кедюлича. У Перечині він майже забутий. Та шанують його побратими на Тернопільщині, де загинув Герой, борець за незалежну Україну. Сьогодні, коли невдовзі будемо відзначати 20-річчя незалежності нашої держави, не маємо права забути про таких людей, як Іван Кедюлич "Чубчик", Михайло Лабанич, Михайло Керецман "Зарічний", Михайло Керецман "Кит", Іван Станко із Заричова та про багатьох інших героїв, які віддали свої життя за нашу нову державу.

У лісі біля с.Лісники Бережанського району Тернопільської області освячено символічні могили славних українських синів, вояків Армії Нескорених Івана Кедюлича ("Чубчика") та Івана Яцишина ("Гордієнка").

Над акуратно насипаною символічною могилою - великий залізний хрест, на табличці напис: "На цьому місці у серпні 1945 року військами НКВС було вбито командуючого західною групою УПА Івана Кедюлича "Чубчика" та командуючого південною групою УПА, лісничанина Івана Яцишина "Гордієнка". Вічна слава Героям України!"

Про місце трагічної загибелі вояків-повстанців житель с.Лісники, начальник відділу у справах сім'ї та молоді райдержадміністрації Олег Захарків дізнався від ветерана ОУН-УПА, зв'язкового Степана Демчишина. Далі тривав пошук історичних згадок у "Літописі УПА", інших джерелах про закарпатця І.Кедюлича та лісників І.Яцишина, котрі від початку створення УПА на Волині були в загонах командира

Гімелрайх ("Шелест", "Кий"). За планом, відділ передали командирів "Бондаренку" в лісі біля Слов'ятини. У рейді було майже двадцять вояків. Дорогу в Лісники їм показували зв'язкові з надзвичайною обережністю, адже посіпаки з НКВС проводили облави.

На перемарш до Лісник пішло два дні. Повстанці прибули сюди серед ночі. З допомогою хлопців з місцевої боївки подались до лісу. Над ранок вирішили відпочити на сінокосах між урочищами Спалена Соснина і Долина. За спогадами "Шелеста", не встигли й позасинати, як миттєво прокинулись від вибухів гранат і кулеметної стрілянини. Командир місцевої боївки доповів, що облавників дуже багато. Наступного дня, переконавшись, що криївка, у якій перебували І.Кедюлич та І.Яцишин, викрита і зруйнована, упівці вирішили продовжити рейд на захід.

"Чубчик" (Іван Кедюлич), уродженець м.Перечин Закарпатської області, був вишколеним пластуном, мав ступінь підпоручика Чехословацької армії. Деякий час як поручик служив співробітником Головного Військового Штабу УПА, згодом - командиром 25 тактичного відтинку УПА. За кілька днів до трагедії переховувався в Лісниках у хатах та у таємній криївці, яка, за спогадами ветеранів-повстанців, була призначена для Головного командира Р.Шухевича. Тут іще проводилися важливі наради командирів УПА, у яких "Чубчик" брав участь.

Криївку викрили через зрадника - "Чада", колишнього охоронця Шухевича. "Чад" був затриманий на конспіративній квартирі в с.Августівка загонами НКВС. Він знав немало секретної інформації про діяльність УПА на теренах ВО "Лисоня". Спецгрупі перевертнів-енкаведистів, зокрема їх керівнику Соколову, він розповів про конспіративну криївку в лісниківських лісах, де збираються командири УПА.

У важкому бою із замаскованими під упівців енкаведистами загинули героїською смертю неподалік криївки "Чубчик" і "Гордієнка". Їм не судилося продовжити з повстанцями рейд на захід...

Їх поховали у братській могилі на бережанському цвинтарі, над якою нині височить меморіал борцям за волю України.

Тетяна БУДАР, журналіст,
м.Бережани, Тернопільська обл.

Круглий стіл

ОПІКУВАТИСЯ МЕМОРІАЛАМИ І СВІТОВОЇ

У с. Кострино на Великоберезнянщині відбулося засідання міжнародного круглого столу "Меморіали Першої світової війни: спільна історія, спільна пам'ять". Організатори форуму - Фонд Анатолія Лісіцина (Росія), Федерация Скаутов "Галицька Русь" (Україна), Ужанський

Великої війни і сприяти громадським ініціативам у цій сфері; підтримати ініціативу представників Фонду "Крейцарш" (Угорщина) і створити Східноєвропейську співдружність організацій, які працюють над збереженням меморіалів Першої світової війни;

ініціювати та реалізувати спільні проекти з пошуку, відновлення та підтримки у належному стані меморіалів і пам'ятних знаків, присвячених подіям Першої світової війни, місць поховання її жертв, з'ясуванню долі зниклих безвісти воїнів, координувати з партнерами архівну та іншу дослідницьку роботу,

національний природний парк та ГО "Кутик Лемковини".

Учасники круглого столу одногласно прийняли рішення звернутися до урядів та уповноважених структур наших держав із закликом посилити увагу до проблеми збереження пам'яті напередодні 100-річчя

спрямовану на встановлення імен і доль загиблих і зниклих безвісти воїнів. Конкретні спільні проекти будуть реалізовані вже у цьому році.

Іван КУЗОВИЧ
для "Лемків Карпат"

Про наболіле

Ура, Перечин - "курортне місто"!?

Боже, дай дожити до того часу, коли я зніму лапки з такого милого кожного слова як "курорт"! І першим повідомлю про це цілому світу. Бо дійсно - Перечин, повірте, того заслуговує, аби стати містечком курортом. На жаль, сьогодні я вимушений братися за перо, аби констатувати протилежний факт! У Перечині таки небезпечно. Що думають з цього приводу самі перечинці, коли витирають чорну пилюку зі своїх підвіконників, ми хотіли б дізнатися й обов'язково оприлюднити їхні думки. А поки що про "курорт" у Перечині ми можемо тільки мріяти. Про те, що в Перечині не все гаразд, повідомили одна обласна газета й один пан "розслідувач"... До його журналістської "чесності", він розповів світу, що одній газеті заплатили, і вона, газета "збагатіла"... (хіба що його хворобливою уявою - Л.К.), що надрукувала матеріал яким перелякала всю перечинську громаду, яку нібито отруєє Перечинський лісохімкомбінат. За розслідуванням цього пана виходить, що Перечин, якщо не курорт, то принаймні вже претендує на такий статус. Та Бог з нею, публікацією. Який реальний стан справ у містечку? Хто відповідь нам, жителям Перечина й навколишніх сіл, наскільки небезпечними є викиди в повітря тої "гадості", якою ми всі дихаємо щоденно, якою дихають гості Перечина, обзиваючи його "смердючим".

"Лемки Карпат" пропонують великому правдолюбу провести спільне журналістське розслідування, ще раз прийти в Перечин і запитати у його жителів, особливо по вулиці Толстого, як їм там живеться. Тоді цей добродій почує "вдячні слова" за своє об'єктивне журналістське розслідування "без замовлення"...?!

Газета "Лемки Карпат" ніколи й нікого ні в чому не звинувачувала безпідставно. Ми не прокурорський нагляд. Редакції

боляче отримувати десятки дзвінків, у яких люди з болем повідомляють про те, що у Перечині треба негайно щось робити, вибачте, але в Перечині все-таки смердить. Стоки потоку Домарадж нищать річку Уж, а на автостанції, де щоденно збираються тисячі людей, де працюють ринки, люди купують продукти харчування, нічим дихати, коли реторти починають викидати у повітря такий "смачний озон".

Газета поважає думку керівництва ЛХК - людям потрібно десь працювати. Добре, що 800 лемків (й не тільки лемків), несуть з підприємства якусь копійку, аби прогудувати свою сім'ю, що в підприємство вкладаються великі суми коштів, аби покращити технологічний процес. Але чи достатньо того? Чи думає сьогодні хтось про майже 10 тисяч жителів Перечина і гостей райцентру, які вимушені затикати носа, кривитися від смердоги й дивитися, як висихають довкола дерева, як покривається чорним лепом все довкілля, як той бруд проходить через наші легені й осідає не тільки у тілі, але й нищить наше сумління, бо ми нічого з тим не можемо вдіяти. Ось такі реалії.

У заголовку публікації шановної газети, "що заступилася" за Перечин, можна вловити і обнадійливу нотку - не так уже і страшно у райцентрі, якщо його проблемами почали цікавитися в області. Можливо, на вищому рівні вони колись будуть вирішені й Перечин дихне чистим повітрям без чорної пилюки, потік Домарадж перестане труїти річку Уж, люди перестануть затикати носи, а редакція газети "Лемки Карпат" першою повідомить про те, що Перечин - курортне місто!

А поки що це тільки космічні мрії, до яких нам далеко, як до зірок?

Ю. ЯВОРЕНКО

Символічна могила славного лемка-українця Івана Кедюлича у с.Лісники, Бережанського району, Тернопільської області

Поліської Січі Бульби ("Боровця").

Як розповів О.Захарків, він загорівся ідеєю дізнатися більше про пересування вояків з Волині на Бережанщину.

Як відомо, по завершенні Другої світової війни Москва послала червоні загони жорстоких енкаведистів на остаточне винищення українського підпілля. Тож у 1945 році з'явився наказ Генерала УПА Романа Шухевича про розформування куренів УПА на невеличкі групи і дозвіл повстанцям повернутися на рідні терени й там продовжувати боротьбу з більшовицькими окупантами.

Похідна група, до якої мав приєднатися Іван Кедюлич ("Чубчик", "Довбня"), у серпні 1945-го готувалась у тростянецьких лісах. Її очолював командир Костя

Виповнилося 270 років з дня народження каноніка Івана Пастелія

Церковний і культурний діяч, педагог, дослідник історії церкви, поет - канонік Іван Пастелій народився 21 січня 1741 року в селі Мала Пастіль - нині село Пастілки Перечинського району. Від назви села згодом прийняв псевдонім Пастелій, а справжнє його прізвище - Ковач.

Освіту здобув у навчальних закладах Ужгорода, Будапешта, Егера, був священиком у Хусті, Мукачеві, Гуменному, Коритняках, працював професором етики в Мукачівській богословській школі.

Коли після передачі ряду парафій грецького обряду Списького комітату під юрисдикцію Мукачівського єпископату в 1787 році виникла потреба у посаді генерального вікарія для керівництва новоутвореним 27 липня 1787 року Кошицьким вікаріатом, то єпископ Андрей Бачинський рекомендував на цю посаду каноніка Пастелія. У листі від 30 грудня 1787 року до австрійського імператора Йосифа II, єпископ охарактеризував його як такого, який має дуже потрібні знання і необхідні якості для цієї важливої посади й відзначається особливою розсудливістю і досвідом. Імператор зважив на вказані достоїнства кандидата і погодився призначити каноніка Івана Пастелія керувати новоствореним Спиським вікаріатом.

Якісне виконання обов'язків генерального вікарія вимагало переїзду до м. Кошиці і будівництва помешкання для нього. Для цього ще раніше було виділено місце у монастирі домініканців, але справа з будівництвом просувалася дуже повільно. Кошицька влада під впливом Егерського єпископа неприємно ставилася до греко-католицького вікарія і всіляко перешкоджала йому. Пастелій доповідав єпископу, що "справа даного вікаріату загалом систематично розглядається таким чином, що частково не дає жодного реального результату...". Резиденцію для греко-католицького генерального вікарія так і не було збудовано в Кошицях, згодом його осідок був перенесений у Пряшів.

Труднощі з будівництвом, вікаріальна

посада вимагали додаткових зусиль та й вік давав себе знати і стан здоров'я Пастелія погіршився. Усвідомлюючи велику відповідальність за доручену справу та відчуваючи, що не в силі її виконувати на належному рівні, він звернувся до єпископа із зверненням, у якому зізнався, що для нього вікаріальна посада є дуже обтяжливою, і просив звільнити його з посади генерального вікарія. Зважаючи на ці обставини, в 1790 році його було звільнено з посади генерального вікарія.

На думку дослідників, ще однією з причин відмови Пастелія від посади генерального вікарія було нестримне бажання завершити свій твір з історії духовного розвитку Підкарпатської Русі в другій половині ХУІІІ ст., вважаючи, що краще за нього цього ніхто не зробить, оскільки був учасником цього процесу. Він мріяв написати багатоплановий твір з історії Мукачівської єпархії, що видно із його слів, якими закінчується рукопис: "Однак, як наслідок того, що це я зібрав у один том, то я показав приклад, що слід робити, іншому ж хочу допомогти, а тому не закінчуватиму дане дослідження".

Своїми працями "Історія Мукачівської єпархії" та "Про походження русинів" заклав основи історичної концепції Закарпаття і започаткував вивчення такої важливої теми як історія церкви краю.

Його дослідницьку роботу на вищому науковому рівні продовжили Михайло Лучкай, Олександр Духнович, Анатолій Кралицький, Іван Дулішкович та інші. Ужгородський науковець Дмитро Данилюк, який вклав велику лепту в дослідження його творчості, по праву назвав Івана Пастелія - предтечею Закарпатської історіографії.

Для свого часу він був високоосвіченою людиною і свої знання, талант і здібності поклав у розвиток духовності рідного краю. Закінчив свій земний шлях Пастелій в 1799 році і похований в Ужгороді.

Іван БАЧИНСЬКИЙ,
краснавець, депутат
Перечинської районної ради

Найменшим лемківчатам й не тільки їм

Продовжуємо наш конкурс для найбільш допитливих.

Дорогі наші читачі! Перед вами унікальна фотосвітлина. Хто першим нашіле відповідь до редакції з приводу того, де знаходиться цей пам'ятник, кому він виготовлений та хто його автор. Тих, хто надішле правильну, найбільш повну відповідь, того чекає цінний подарунок. Додамо, що на попередні наші загадки ми отримали відповіді наших читачів. За їхнім проханням, ми не друкуємо їх імена.

Щиро вдячні всім за творчу співпрацю.

Наші обереги

У Львові відбувся II міжнародний фестиваль "Лемківська писанка". Активну участь у роботі фестивалю взяла делегація Закарпатської обласної організації Всеукраїнського товариства "Лемківщина". Крім спільчанців до роботи фестивалю долучилася офіційна делегація Перечинської районної державної адміністрації, яку очолила заступник голови РДА Ольга Кравчук.

Фестиваль тривав два дні. Місце проведення свята було вибрано дуже вдало. Ним стала Дитяча школа мистецтв

Майстер-клас лемківської писанки на Міжнародному фестивалі проводить вчителька Сімерської ЗОШ І-ІІ ст. **Наталія Штелиха**

міста Львова. Як відзначив, відкриваючи свято, голова Фондації дослідження Лемківщини Петро Гандяк, метою фестивалю є збереження та розвиток лемківського писанкарства народними майстрами, які з покоління в покоління переносять заковане письмо на добро і щастя, залучають широкі верстви молоді та дітей до вивчення прадавніх звичаїв українського народу.

Учасників фестивалю привітала заступник голови Перечинської РДА Ольга Кравчук. Вона відзначила, що писанка сьогодні є в кожній родині. Її беруть з роду в рід. Це своєрідний оберег кожної сім'ї. Особливе значення в кожній сім'ї має Великодня писанка. Освячена у найбільше християнське свято -

Воскресіння нашого Спасителя, писанка береже, майже на рівні зі святою водою, кожна нашу оселю. Ольга Іванівна побажала всім учасникам фестивалю прийняти відповідальність за створення справжніх художніх шедеврів лемківського роду, що мають непересічне значення.

- Лемківська писанка - це свято в кожній сім'ї. Саме через писанку ми маємо можливість заглибитися у свою прабатьківську культуру, збагнути той далекий час, коли писанка була одним із джерел збереження інформації, передачі її на відстані, - зазначив у своєму виступі голова Закарпатської обласної організації ВУТЛ Василь Мулеца на імпровізованому "круглому столі", організованому для писанкарів.

В роботі фестивалю взяли участь як молоді майстри-писанкарі, так й досвідчені митці. Перечинщину гідно представили Іван Газій - вчитель, художник з Дубриничів, Наталія Штелиха - вчителька Сімерської ЗОШ І-ІІ ступенів, учень Зарічовської ЗОШ І-ІІ ступенів Антон Бардзак. Вони не тільки писали писанки, але й ділилися досвідом роботи зі своїми колегами, намагалися передати колорит писанки лемків

Закарпаття.

Другий міжнародний фестиваль "Лемківська писанка" засвідчив нерозривність зв'язку між поколіннями, нерозривність лемківського духу на теренах не тільки Європи, але й цілого світу.

Дуже добре, що в роботі фестивалю взяла участь завідувача райвідділом культури РДА Марія Пекар. Лемки Закарпаття й Перечинщини зокрема сподіваються, що невдовзі такий фестиваль з'явиться й на теренах Перечинського району.

Лемки Закарпаття, Правління обласної організації ВУТЛ широким вдячні голові Перечинської районної ради Анатолію Перцеву за сприяння лемкам району у поїзді на Міжнародний фестиваль.

Василь БЕРЕЗНИК

Сумуємо

23 квітня 2011 року на 101 році життя відійшов у вічність по Божу нагороду великий син українського народу - український греко-католицький священик, історик, митець (автор вишиваних ікон) отець-доктор Дмитро Блажейовський. Народився 21 серпня 1910 р. у Висліку Горішньому на Лемківщині - тепер Польща. Висвячений на священника 2 квітня 1939 р. 1942 - захистив докторат з теології в Папському університеті Urbanianum. 1946

- захистив докторат з історії в Папському університеті.

Був автором 25 наукових праць з історії Церкви й Української держави, педагогіки. Був відомим автором вишиваних ікон і церковних хоругв (понад 350). Частина з них зберігається в музеях (Україна, Франція, Італія, Ватикан, Німеччина, Бразилія), частина - використовується з літургійною метою. Опублікував 300 зворів української релігійної вишивки. 6 травня 1999 р. відкрив у Львові власний музей вишиваних ікон та образів (пр. Чорновола, 2а).

Заступник ГО
тм. Августина Штефана,
колектив редакції.
Виходить раз у місяць
без оголошення
Висловлені авторами
думки можуть
не співпадати з позицією редакції.

Наші реквізити: код 36447318, р/р 26009180361 в
Перечинському відділенні ЗОД ВАТ "Райффайзен
банк Львів" МФО 380805, код ЄДРПОУ 14305909
(для газети "Лемки Карпат")
<http://www.vasmulesa.blogspot.com>
E-mail: vasmulesa@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію:
Зт № 505/97р від 10.12.2009 р.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
ВАСИЛЬ МУЛЕСА
ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР
ЮРІЙ МЕГЕЛА
Телефони-факси:
Редактора: 2-19-69
мобільний: 050 955 76 17
Відповідь секретар: 2-23-74
мобільний: 050 156 16 94

Комп'ютерний набір та верстка редакції.
Офсетний друк. Ум. друк. арк. 1,5.
Номер віддруковано у
видавничстві «ТУРпрес».
89200, м. Перечин, вул. Жовтнева, 93.
Замовлення № 598. Тираж 1000.